

**SIIN VÕIKS
OLLA SINU
REKLAAM!**

tel +372 782 4616
reklaam@vorumaateataja.ee

Võrumaa Teataja

www.vorumaateataja.ee

www.digileht.vorumaateataja.ee

Nr 3 (3602)

Teisipäev, 8. jaanuar 2019

0.95 €

Teravilja kasvatuses tegelev
mahetalu
võtab rendile
põllumaad.

Info tel 52 74 044
Hooli enda ja looduse tervisest!

Tammetalus majavammiga võidelnud perekond on tänulik kõigile toetajaile

Heleri Lakur

RASKUSTE KIUSTE > Vähem kui poolteist aastat tagasi, täpselt 26. augustil 2017. aastal avastasid Tammetalu talus Listaku külas Võrumaal elavad Tuuli Önik ja Tarmo Pedastsaar, et nende koju on end sisse söönud majavamm. Pärast saatuslikku hetke, kui selgus, et maja tuleb lahti lammutada, tuli perel kiiresti leida vahendid majapõrandate väljavahetamiseks ja osaliselt ka seinete taastamiseks. Selleks aga perel raha nappis. Võrumaa Teataja tegi noore pere aitamiseks üleskutsuse, millest on olnud neile suur abi.

Elu õppetund

Pärast viimast külaskäiku eelmise aasta märtsikuus teatas pereema Tuuli toimetusele, et loodavad talveks sisse kolida, kuid nii see paraku ei läinud. „Oma koju tagasi kolida saime alles eelmise aasta maikuu. Praegu on veel mõningad nipet-näpet tööd jäänud, aga oleme oma kodus tagasi,” sõnas Tuuli rahulolevalt Võrumaa Teatajale.

Perekond on väga tänulik kõigile toetajaile, muu hulgas toimetuse veebitoimetajale Aigar Nagelile, kes perekonna asjaajamistele hingega kaasa elas ja nõu andis. „Emotsioone kogesime igasuguseid. Kuulsime palju negatiivseid märkusi, kuid oli ka häid inimesi,” alustab Tuuli jutuga. Üheksa kuud, ligikaudu 10 000 eurot ja pikad tööpäevad olid need, mis jäävad meenutama võitlust majavammiga Tarmole ja Tuulile, kes peavad saanud kogemust elu õppetunniks. „Ei olnud ühtegi päeva, kui oleks saanud kauem ma-

Pojad Taaniel ja Taavet nautisid koos isa Tarmo ja ema Tuuliga eelmisi jõule taas oma kodus. Majavammist kahjustada saanud elamu suuremate remonditöödega lõpetati enne jõule.

Foto: AIGAR NAGEL

gada kui seitsmeni,” sõnab Tuuli. „Aga lapsed said tänu remondile omale teise toa ning me muutsime ka natuke planeeringut,” on Tuuli rõõmus. „Meil ei olnud ühtegi firmat tellitud peale vammitorje firma. Tegime kõik ise ja koos mehega, vahepeal käis ka mehe sõber abis. Ma olen nüüd ehituse koha pealt nii tark, et võin ka ise põrandat ehitada,” naljatleb pereema.

Pereisa Tarmo ütleb, et on uue põrandaga rahul. Toad on remonditud, kodu on hubane, ahjud soojad. Sellest, et rohkem kui pool aastat tagasi polnud majal veel põrandatki, ei ole mingit märki. Kõige raskemaks peab pe-

reisa lammutamist. „Kõige hullem oli vannitoas, kus põrand oli betoonist valatud. Puhkepäevi ei olnud ja kõik oli nii kole,” meenutab Pedastsaar.

Tagasi oma kodus

Pererahva sõnul sai esimene põrand maha pandud enne üle-eelmisi jõule, mis aga tähendas, et ühed jõulud tuli veeta üürikorteris. „Lõpp oli juba niimoodi, et ma tahtsin iga päev vaipa maha panna, aga kogu aeg lükkus see edasi,” mäletab Tuuli, kes mehele korduvalt peale käis, kuni teisedki põrandad valmis said. „Mai algul said esimesed vaibad maha pan-

dud. Lastetuba valmis aga alles 1. septembriks,” meenutab Tuuli. Viimased jõulud veetis pere juba vast remonditud kodus.

„Üksikud tööd ootavad veel ees. Tuulekoda ja sein vajavad veel soojendamist,” sõnab rahulolevalt pereisa, kelle sõnul jäävad põrandaliistud ilmselt kõige viimaseks tööks.

Kui Võrumaa Teataja pererahval mõne päeva eest külas käis, oli rõõm tõdeda, et tänu abistajatele ja pererahva enda ettevõtlikkusele on nende kodu saanud uue välimuse. Pereema Tuuli lisab veel, et enda ümber tuleks märgata rohkem teisi ja oma lähedasi

ning on tänulik kõigile kaasaaitajaile. „See kogemus õpetas mulle, kui oluline on oma kodu ning et see pole vaid koht, vaid midagi enam,” ütleb ta.

Jane Oja, PhD (botaanika ja mükoloogia), Eesti Kohtuekspertiisi Instituudi poolt tunnustatud biokahjustuste ekspert:

1. Mis põhjustab majavammi? Majavamm hakkab hoonetes kasvama, kui eramu puitkonstruktsioonid on järgmistes tingimustes: rohke niiskus, vähene õhuliikumine ja temperatuur alla 25 kraadi. Tavaliselt on majavammi kahjustused levinud keldrites, esimese korruse põrandates ja seinte allosas, vaid erandjuhtudel ka kõrgematel korrustel.

2. Kuidas kaitsta majavammi eest? Kuidas märgata või ennetada ja kas annab seda ennetada? Majavammi kaitst ees on vaja vältida eelnevat tingimuste tekkimist. Ehitamise või remonditööde puhul tuleb järgida ehitusfüüsikat ning vältida puidu võimaliku niiskustumist. Juhul kui eramu on tekkinud veerike või mõnel muul põhjusel on konstruktsioonid saanud ajutiselt niiskaks, siis tuleb kõik konstruktsioonid kiiresti kuivada (vajaduse korral ava da), muidu võivad aasta või paari pärast põrandad kiiresti kahjustuste tõttu vajuma hakata. Põrandate vajumine ongi kõige sagedasem viis, kuidas inimesed majavammi kahjustusi avastavad. Peale selle leitakse tihti ka põrandale kogunenud majavammi punakaspruuni eospulbrit või valget kohevast seeneniidistikku või viljakehi.

Uudised

Abipolitseinikud suunasid Keslinna kooli juures liiklust. lk 3

Elu

Võrumaa Teataja loetavuse esikümnesse mahub ränka tööd ja lõbusaid seiku, pisut ka hirmuvärinaid. lk 4

Kristo Randoja õnn sotsiaalmeediamängudes jätkub kolmandat aastat. lk 4

Võrumaale tuli 300 000 euro eest keskkonnatoetusi. lk 6

ILM

-3...+1°C

9 771 406 426 008 ISSN 1406-420X